

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Приймальної комісії,
ректор університету

Олександр САМОЙЛЕНКО
«28» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ

на здобуття освітнього ступеня магістра

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 01 Освіта / Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 011 Освітні, педагогічні науки

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА: Освітні вимірювання

РОЗГЛЯНУТО та ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

ННІ природничо-математичних, медико-
біологічних наук та інформаційних технологій

Протокол № 8 від 26 квітня 2023 р.

Голова Вченої ради Юрій ФІЛОНЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма призначена для підготовки абітурієнтів до складання вступного фахового випробування до Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя на спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки (освітньо-професійна програма «Освітні вимірювання») галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Фаховий вступний іспит із вступу до освітніх вимірювань передбачає визначення рівня засвоєння навчальних програм для різних природничо-математичних, технічних спеціальностей та ряду гуманітарних спеціальностей, розроблених згідно національних стандартів вивчення технологій навчальної діяльності у вищій школі. Вступний іспит проводиться з метою: а) організувати якісний та фаховий процес відбору осіб на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр за цією спеціальністю; б) врахувати специфіку підготовки абітурієнтів (ОР бакалавр) різних природничо-математичних, технічних спеціальностей та ряду гуманітарних спеціальностей. Тому випробування базується на відповідних навчальних програмах попередніх рівнів, призначених для вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців з різних спеціальностей. Таким чином, вступне випробування із вступу до освітніх вимірювань до магістратури за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (освітньо-професійна програма «Освітні вимірювання») галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, визначає рівень володіння претендентами на навчання освітніми технологіями, зокрема: інформаційно-комунікаційними технологіями як складовою частиною освітніх технологій взагалі; діловою українською мовою; основами організації наукових досліджень; основами педагогіки та психології; термінологією та закономірностями філософії; фактами та причинно-наслідковими зв'язками з історії України; елементами вищої математики та теорії ймовірностей та математичної статистики тощо.

Характерна особливість педагогічної системи підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Освітні вимірювання» в НДУ імені Миколи Гоголя полягає в забезпеченні професійної підготовки фахівця, чия професійна діяльність розгортається в сфері освіти та науки, яка є актуальною на сучасному ринку праці.

Реалізація зазначених завдань й особливостей навчання магістрів за освітньо-професійною програмою «Освітні вимірювання» забезпечить їх готовність до фахового виконання професійних функцій. Магістри з освітніх вимірювань отримують поглиблену теоретичну підготовку в галузі педагогічного оцінювання, тестування та моніторингу якості освіти. Це необхідно для забезпечення реальних потреб розвитку сучасної освіти України. Реформаційним процесам ще бракує кваліфікованих фахівців центрів тестування та моніторингу якості освіти, фахівців в галузі освітніх вимірювань, здатних до самостійної творчої роботи в освітній сфері.

Магістри цього профілю готуватимуться до науково-викладацької, просвітницької та методичної діяльності у освітній та науковій сферах. Вони

можуть працювати викладачами дисциплін циклу «Освітні вимірювання» у вищих навчальних закладах 3 і 4 рівня акредитації, а також керівниками та фахівцями центрів моніторингу якості освіти як окремих навчальних закладів, так і регіональних та всеукраїнських центрів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час випробувань вступники до університету повинні продемонструвати знання основних фактів, понять, тверджень і методів дисциплін, що входять до програми іспиту, та уміння застосовувати їх до розв'язування конкретних практичних задач і вправ.

<i>Рівень</i>	<i>Кількісна характеристика рівня</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>на питання теоретичного змісту</i>	<i>на питання практичного змісту</i>
Низький	100-135 балів	Абітурієнт слабо усвідомлює зміст питання білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна часткова відсутність уміння міркувати.	У абітурієнта недостатньо розвинуті логічні та аналітичні уміння, уміння узагальнення.
Задовільний	136- 165 балів	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Абітурієнт поверхово володіє умінням міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання	Абітурієнт проаналізував причини виникнення ситуації, однак не зміг чітко сформулювати методи її вирішення.
Достатній	166-185 балів	У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей. Помітне прагнення абітурієнта логічно розмірковувати при відповіді на питання білета.	Питання розгорнуто в цілому правильно, але наявні окремі неточності у визначенні методів розв'язання проблемної ситуації.
Високий	186-200 балів	Абітурієнт дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Завдання вирішено правильно, відповідь розгорнута. Абітурієнт показав розвинуті уміння аналізувати, обґрунтовувати, узагальнювати.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Основи організації наукових досліджень

Наукова діяльність, як інтелектуальна творча діяльність. Теоретичні та методологічні принципи науки. Фундаментальні наукові дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.

Наукова інформація та способи її пошуку. Комп'ютер як інструмент науково-дослідної роботи. Пошук бібліографічної інформації в каталогах і картотеках. Реферат як форма навчальної та науково-дослідної роботи.

Ділова українська мова

Офіційно-діловий стиль. Найважливіші риси, які визначають діловий стиль. Основні вимоги до мовлення. Класифікація документів. Основні правила оформлення документів. Документація щодо особового складу: заява, характеристика, автобіографія. Інформаційні документи: доповідні і пояснювальні записки. Обліково-фінансові документи: доручення, розписка.

Філософія

Філософія, її роль у житті людини і суспільства. Філософське розуміння буття. Матерія: генезис, сутність, основні властивості. Духовність, дух, душа, ідеальне. Поняття свідомості та її структура. Чуттєве та раціональне пізнання, їх форми та взаємозв'язок. Наукове пізнання, його рівні, форми та методи. Поняття як форми мислення. Судження та його логічна структура. Закони логічного мислення. Умовиводи, їх роль та структура. Типологія умовиводів.

Історія України

Географічне положення, природні умови, населення сучасної України. національна символіка. Київська Русь, її історичне значення. Виникнення українського козацтва. Запорізька Січ: устрій, побут. Початок українського національного відродження в Україні (перша половина XIX ст.) Т.Г.Шевченко. Українська культура другої половини XIX ст. Встановлення Радянської влади в Україні. Політика воєнного комунізму. Українське національно-культурне відродження 1920-х років. Німецький окупаційний режим і рух опору в Україні. Україна на міжнародній арені. Основні напрямки зовнішньої політики в сучасних умовах.

Педагогіка

Педагогіка в системі наук про людину. Методологія і методи педагогічних досліджень. Розвиток, соціалізація і виховання особистості. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу.

Предмет і основні категорії дидактики. Процес навчання, його структура. Різні підходи до навчання, їх характеристика. Закономірності та принципи навчання. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості. Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів. Організаційні

форми навчання. Контроль, оцінювання та облік успішності учнів. Засоби навчання.

Психологія

Психологічне поняття про навчання. Навчання і розвиток. Психологічні механізми навчання. Психологічна характеристика форм навчання (традиційної, проблемної, програмованої, розвиваючої та ін.). Психологічні та психофізіологічні вимоги до організації навчального процесу.

Поняття про наuczіння. Учіння як процес і як діяльність. Структура навчальної діяльності. Мотиваційний компонент учіння. Психологічні особливості формування навчальних умінь та навичок.

Навчальність як важлива характеристика суб'єктів учбової діяльності. Віковий та індивідуальний підхід у навчанні. Вміння вчитися самостійно як інтегральна якість особистості. Психологічні чинники успішності в учінні.

Загальна характеристика педагогічної діяльності. Індивідуальний стиль діяльності педагога. Психологія педагогічного оцінювання. Психологічний аналіз уроку. Психологія педагогічних здібностей та умінь.

Виховна функція педагогічного спілкування. Психологія педагогічного спілкування. Психологічна характеристика педагогічного такту.

Теорія ймовірностей та математична статистика

Елементи комбінаторики. Комбінаторні правила суми та добутку. Перестановки, розміщення, комбінації без повторень.

Випадковий дослід. Випадкові події. Дії над подіями. Частота події та її властивості. Статистичне означення ймовірності. Класичне означення ймовірності. Властивості ймовірності. Геометричні ймовірності.

Основні поняття та задачі математичної статистики. Генеральна сукупність і вибірка. Варіаційний та статистичний ряд. Полігон частот. Мода і медіана статистичного ряду. Середнє значення вибірки. Інтервальний статистичний ряд. Гістограма. Середнє значення інтервального статистичного ряду.

Інформатика

Редагування тексту засобами текстового процесора. Форматування тексту засобами текстового процесора. Правила пошуку та заміни фрагментів тексту та спеціальних символів у документі засобами текстового процесора.

Робота з таблицями засобами текстового процесора. Робота з графічними об'єктами текстового процесора. Створення та використання шаблонів текстового процесора. Створення та використання стилів текстового процесора. Створення автоматичного змісту документу засобами текстового процесора. Вставка колонтитулів, нумерація сторінок засобами текстового процесора. Попередній перегляд та друк документа засобами текстового процесора. Створення предметного покажчика засобами текстового процесора.

Уведення інформації в комірки електронної таблиці. Формати даних електронної таблиці. Використання арифметичних операцій засобами табличного процесора. Уведення формул та функцій засобами табличного процесора. Редагування та форматування даних в комірках табличного процесора.

Відносні, абсолютні та мішані адреси комірок табличного процесора. Копіювання, перенесення та об'єднання комірок табличного процесора. Копіювання і перенесення формул та функцій табличного процесора. Побудова діаграм засобами табличного процесора. Використання автофільтра електронної таблиці. Використання розширеного фільтра електронної таблиці. Сортування даних засобами табличного процесора.

Призначення та створення комп'ютерної презентації. Копіювання (переміщення) слайдів комп'ютерної презентації. Вставка графічних об'єктів комп'ютерної презентації. Оформлення слайдів комп'ютерної презентації за допомогою кольорів, фону, шаблонів. Налаштування анімації, звука та порядку слідування об'єктів комп'ютерної презентації. Демонстрація комп'ютерної презентації. Вставка й використання керуючих кнопок комп'ютерної презентації. Вставка гіперпосилань комп'ютерної презентації.

Основні служби (сервіси) *Internet*. Використання Web-браузера для завантаження та пошуку Web-документів. TCP/IP протокол, IP-адреси. HTTP протокол, URL-адреси, доменні адреси комп'ютерів в *Internet*. Пошукові системи *Internet*. Прийоми ефективного пошуку даних. Команди простого пошуку пошукових систем. Команди (оператори) мови запитів пошукових систем.

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ

Вступне випробування проводиться усно або письмово. Порядок проведення вступного випробування визначається Приймальною комісією університету. Як правило, екзаменаційний білет містить два теоретичних питання та два практичних завдання:

Білет № __

1. Методологія і методи педагогічних досліджень.
2. Редагування тексту засобами текстового процесора. Форматування тексту засобами текстового процесора. Правила пошуку та заміни фрагментів тексту та спеціальних символів у документі засобами текстового процесора. Робота з таблицями засобами текстового процесора. Робота з графічними об'єктами текстового процесора.
3. При стрільбі з гвинтівки по мішені відносна частота влучення дорівнює 0,65. Знайти число влучень, якщо було здійснено 25 пострілів.
4. При дослідженні деякої випадкової величини X у результаті 20 незалежних спостережень дістали вибірку: 3, 4, 6, 3, 4, 5, 5, 7, 3, 2, 7, 5, 6, 6, 5, 2, 6, 3, 4, 4. Знайти $\overline{X}_g$, Mo^* , Me^* .

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В.П. Філософія. Підручник. Х.: Консум, 2000.
2. Афанасенко В. С., Волович В. І., Головченко Г. Т. та ін. Філософія: підручник для вищої школи, за заг. ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлач. Х.: Прапор, 2004.

3. Афанасенко В. Ф. Філософія. Підручник. Х.: Прапор, 2004.
4. Баженов В.А. та ін. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології. Підручник для студентів ВНЗ. К.: Каравела, 2007.
5. Баженов В.А., Венгерський П.С., Горлач В.М. і ін. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: підручник для студ. К.: Каравела, 2003.
6. Білодід Ю.М. Філософія: світоглядний аспект. Посібник. К.: Кондор, 2006.
7. Бойко О.Д. Історія України: посібник. К.: Академія, 2001.
8. Бойченко І.В. та ін. Філософія історії. Підручник. К.: Знання, 2000.
9. Вандишев Б.І. Філософія: Екскурс в історію вчень і понять. Посібник. К.: Кондор, 2006.
10. Волкова Н.Г. Педагогіка. Посібник. К.: Академія, 2001.
11. Волович В.І. Філософія. Підручник. Х.: Прапор, 2004.
12. Галузинська Л.І., Науменко Н.В., Колосюк В.О. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Знання, 2008.
13. Галузьяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: Навч. посібник для студ. вузів. В.: ВДУ, 2003.
14. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навч. Посіб. К.: Просвіта, 2003.
15. Губерський Л.В. Філософія. Посібник. К.: Вікар, 2005.
16. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка. Посібник. К.: ВЦ «Академія», 2002.
17. Єрмоленко С.Я, Бибик С.П. Довідник з культури мови. К.: Академія, 2005.
18. Жаладак М.І. та ін. Теорія ймовірностей і математична статистика: підручник Полтава: Довкілля-К, 2010.
19. Жалдак М.І., Кузьміна Н.М., Михалін Г.О. Збірник задач і вправ з теорії ймовірностей і математичної статистики. Полтава: Довкілля-К, 2010.
20. Жлуктенко В.І. та ін. Теорія ймовірностей та математична статистика: навчально-методичний посібник: у 2-х частинах К.: КНЕУ, 2007.
21. Зайченко І.В. Педагогіка: Навч. посібник для студ. вузів. Ч.: ЧДУ, 2003.
22. Зимняя И.А. Педагогическая психология. К.: Логос, 2005.
23. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник-2-е вид. К.: Знання-Прес, 2004.
24. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К.: Вища школа, 2005.
25. Максименко С.Д. Загальна психологія. К.: Либідь, 2004.
26. Надольний І.Ф. Філософія. Курс лекцій. Посібник. К.: Вікар, 2000.
27. Остафійчук В.Ф. Історія України: Сучасне бачення. К.: Знання-Прес, 2002.
28. Причепій Є.М. Філософія. Підручник. К.: Академкнига, 2007.
29. Причепій Є.М. Філософія. Посібник. К.: Академкнига, 2001.
30. Савчин М.В. Вікова психологія. К.: Вища школа, 2005.

31. Світлична В.В. Історія України: навч. посіб. для студ. неісторичних спец. вищих закладів освіти. К.: Каравела; Львів: Новий світ-2000: Магнолія плюс, 2003.
32. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007.
33. Трофімов Ю.Л. Психологія К.: Знання, 2005.
34. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2003
35. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навч. посібник, 5-е вид., перероб. К.: Знання, 2006.
36. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності. Підручник. К.: Знання, 2006.
37. Юрій М.Ф. Історія України: навч. Посібник. К.: Кондор, 2004.

*Схвалено на засіданні кафедри
інформаційних технологій, фізико-
математичних та економічних наук
(протокол № 14 від 25.04.2023 р.)*

**Голова комісії,
канд. пед. наук, ст. викл.**

Наталія БУГАЄЦЬ